


NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 1/10

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa:	FRS
Numer artykułu:	5406
Rodzaj produktu:	aerozol smarujący, odrdzewiający
Zakres stosowania:	Preparat o właściwościach smarujących, usuwa wilgotność, służy do usuwania korozji, zapobiega korozji w urządzeniach elektrycznych i mechanicznych.
Producent:	NorDen Olje AS P.O. Box 69, 9560 Hadsund, Dania tel.: 98 57 11 88 fax: 98 57 26 44
Dystrybutor:	NORDEN Sp. z o.o. ul. Półtangi 23, 30-740 Kraków tel.: 012 658 48 70 fax: 012 658 53 14 e-mail: norden@post.pl
Telefon alarmowy:	0691 71 22 90, 012 658 48 70 – godz. 8.00 – 16.00 + 48 58 349 28 31, + 48 12 646 87 06, + 48 61 848 10 11, + 48 22 619 66 54 wew. 1240 Ośrodki, Centra i Biura Informacji Toksykologicznej odpowiedzialne za kontrolę zatruc produktami biobójczymi.

2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Preparat został zaklasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z obowiązującym prawem.		 F+SKRAJNIE ŁATWOPALNY
Zagrożenie pożarowe:	Aerozol, skrajnie łatwopalny. R12 Podczas stosowania mogą powstawać łatwopalne lub wybuchowe mieszaniny par z powietrzem. W wyniku działania podwyższonej temperatury pojemnik może ulec gwałtownemu rozszczelnieniu z wydzieleniem szkodliwych gazów i aerozoli.	
Zagrożenie toksykologiczne:	Pomijalne przy prawidłowym postępowaniu z preparatem.	
Zagrożenie ekotoksykologiczne:	Pomijalne przy prawidłowym postępowaniu z preparatem.	

3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Charakter chemiczny: Mieszanina octanu etylu, oleju mineralnego i substancji pomocniczych i oraz o gazów wytłaczających.

Składniki stwarzające zagrożenie:

Nazwa chemiczna	% wag.	Nr CAS	Nr WE	Symbole ostrzegawcze	Zwroty zagrożenia (R)*
Nafta	30-60	64742-48-9	265-150-3	Xn	11,65,66
butan	10-30	106-97-8	203-448-7	F+	12*
propan	10-30	74-98-6	200-827-9	F+	12*
1,2,4 Trimetylobenzen	<1	95 -63-6	202-436-9	Xn,Xi,N	10,20 36/37/38, 51/53

Objaśnienie: T⁺= bardzo toksyczny, T= toksyczny, C= żrący, Xn= szkodliwy, Xi= drażniący, E= wybuchowy, O= utleniający,

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 2/10

F⁺= skrajnie łatwo palny, F= wysoce łatwo palny, N= niebezpieczny dla środowiska

*Pełne znaczenie zwrotów zagrożenia **R z punktu 2** ujęto w punkcie 16

Uwaga: Zwroty R odnoszą się do substancji 100 % a nie do jej stężenia w preparacie.

Ponadto preparat zawiera olej mineralny i dodatki, które nie stwarzają zagrożenia.

4. PIERWSZA POMOC

Uwaga:

W pierwszej kolejności należy wyprowadzić poszkodowaną osobę z zanieczyszczonego składnikami preparatu środowiska.

W razie wystąpienia problemów zdrowotnych, skontaktować się z lekarzem lub centrum toksykologicznym i przekazać informacje zawarte w karcie charakterystyce. Osobie nieprzytomnej nie podawać niczego do połknięcia.

Następstwa wdychania:

1. Wyprowadzić poszkodowaną osobę na świeże powietrze. Ułożyć w wygodnej pozycji. Zapewnić ciepło i spokój.
2. Zapewnić pomoc lekarską.

Następstwa połknięcia:

1. Przepłukać usta wodą, dać do wypicia 2-3 szklanki wody, skontaktować się z lekarzem lub centrum toksykologicznym. Nie wywoływać wymiotów. Osobie nieprzytomnej nie podawać czegokolwiek do połknięcia.
2. W razie potrzeby odtransportować do szpitala. Choremu zapewnić spokój, leżenie i ciepło.

Kontakt z oczami:

1. Usunąć szkła kontaktowe. Przemyc zanieczyszczone oczy większą ilością letniej wody przez 15 minut, przy wywiniętych powiekach.
Co pewien czas nakładać górną na dolną powiekę. Przykryć oczy opatrunkiem.
2. W razie potrzeby zapewnić pomoc okulisty.

Kontakt ze skórą:

1. Zdjąć zanieczyszczone ubranie i buty. Oczyścić mechanicznie zanieczyszczonej skórę, przemyć dużą ilością wody a następnie wodą z łagodnym mydłem.
2. Nie używać jakichkolwiek rozpuszczalników lub rozcieńczalników.
3. W przypadku gdy podrażnienie skóry nie przemija, skonsultować się z lekarzem dermatologiem.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Zagrożenia pożarowe:	Aerozol skrajnie łatwopalny. W sprzyjających warunkach termicznych, część składników preparatu z powietrzem tworzy mieszaniny wybuchowe. W wyniku działania podwyższonej temperatury pojemniki mogą ulec gwałtownemu rozszczelnieniu z wydzieleniem palnych i niebezpiecznych dla zdrowia człowieka toksycznych gazów oraz aerozoli.
Środki gaśnicze:	<ul style="list-style-type: none"> • proszek gaśniczy, • piasek, • pianę gaśniczą (odporną na alkohol) • mgłę wodną, • ditlenek węgla (CO₂).
Gaszenie pożaru:	Mały pożar gasić gaśnicą pianową lub ditlenkiem węgla, duży pożar gasić pianą. Uwaga: Nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię palącego się produktu. Pojemniki narażone na działania ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą i w miarę możliwości usunąć z zagrożonego obszaru.
Sprzęt ochronny	Pełne wyposażenie ochronne.

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 3/10

strażaków:	Aparaty izolujące drogi oddechowe. Eksplozometr.
Produkty spalania:	Czarne dymy zawierające niebezpieczne produkty spalania, w tym tlenek i ditlenek węgla, tlenki azotu.
Uwaga dodatkowa:	W wyniku podgrzewania produktu wytwarzają się mieszaniny wybuchowe. Opary strącać mgłą wodną. Do zbierania rozlanej cieczy używać materiały absorbujące. Chronić kanalizację, wody powierzchniowe i grunt przed zanieczyszczeniem. Wody popożarowe traktować jako niebezpieczne zanieczyszczenie i gromadzić w oddzielnych pojemnikach.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Środki ochrony osobistej:	Ubrania robocze ze zwartej tkaniny. Stosować rękawice ochronne z tworzywa butylowego lub fluorowęglowego do łokcia. ochrony dróg oddechowych (z filtrem cząsteczkowym oznaczonym kolorem białym i symbolem P2 oraz filtrem par oznaczonym kolorem brązowy i literą A).
Metody czyszczenia:	Usunąć wszelkie potencjalne źródła zapłonu, zabezpieczyć uszkodzone opakowania, na drodze przemieszczającego się preparatu sypać tamy. Stosować obojętne materiały absorbujące (ziemia, suchy piasek, diatomit, wermikulit). Do czyszczenia stosować detergenty. Zebraną ze środowiska ciecz umieścić w opakowaniu zastępczym i skierować do zniszczenia. Nie stosować rozpuszczalników i rozcieńczalników.
Zabezpieczenie środowiska:	Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Nie dopuszczać do skażenia gruntu. W przypadku poważnego zanieczyszczenia jakichkolwiek elementu środowiska, powiadomić odpowiednie władze administracyjne i kontrolne oraz organizacje ratownicze.
Metody utylizacji:	Zużyte opakowania dostarczać do uprawnionych do ich przerabiania przedsiębiorstw.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z preparatem:	Podczas wszelkich, wykonywanych czynności z preparatem nie jeść, nie pić, nie palić nie zażywać leków, unikać bezpośrednich kontaktów z preparatem, unikać wdychania par i aerozoli, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odzież i sprzęt ochrony osobistej. Pary są cięższe od powietrza i przemieszczają się ku ziemi oraz do dolnych partii pomieszczeń. Mogą wytwarzać z powietrzem mieszaniny wybuchowe.
Zalecenia szczególne dotyczące stosowania:	Unikać wdychania par, aerozoli. Zawsze używać pojemników wykonanych z materiałów analogicznych jak oryginalne opakowania. Produkt może ładować się elektrostatycznie. Pracownicy powinni nosić antystatyczne ubrania i obuwie zaś podłóżki powinno mieć własności przewodzące. (szczegółowe dane w p.8) Podczas przemysłowego malowania natryskowego, operator, ze względu na wytwarzanie się ponadnormatywnych stężeń szkodliwych składników, powinien być chroniony kombinezonem, zaopatrywanym powietrzem z poza zagrożonego obszaru.

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 4/10

	<p>Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i temperaturą powyżej 50°C.</p> <p>Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu.</p> <p>Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem.</p> <p>Chronić przed źródłami zapłonu – nie palić w czasie rozpylania.</p> <p>Chronić przed dziećmi.</p>
Magazynowanie:	<p>Wszelkie pomieszczenia magazynowe muszą być wydajnie wentylowane, (możliwość wytwarzania się mieszanin wybuchowych z powietrzem).</p> <p>Instalacje elektryczne powinny spełniać wymogi przeciwwybuchowości.</p> <p>Używać tylko narzędzi nie wywołujących iskier.</p> <p>Zapobiegać powstawaniu elektryczności statycznej.</p> <p>Przechowywać we właściwie oznakowanych, fabrycznych, zamkniętych opakowaniach, z informacją w języku polskim zgodną z obowiązującymi normami.</p> <p>Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym.</p> <p>Magazyny muszą być suche, przystosowane do przechowywania produktów skrajnie łatwopalnych, w pojemnikach pod ciśnieniem.</p> <p>Podłoże musi być wykonane z materiału nieprzepuszczalnego, najlepiej ceramicznego.</p> <p>Przechowywać w chłodzie.</p> <p>Chronić przed działaniem promieni słonecznych i źródeł ciepła.</p> <p>Zakres temperatury magazynowania: 5 – 30°C.</p> <p>Nie przekraczać temperatury 50°C.</p> <p>Nie przechowywać z kwasami, alkaliami i czynnikami utleniającymi.</p> <p>Z pojemnikami otwartymi manipulować bardzo ostrożnie, aby nie dopuścić do rozlania.</p> <p>Uwaga: Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.</p>
Metody postępowania z odpadami:	<p>Za odpad można uznać preparat, który w żadnej postaci nie nadaje się do zagospodarowania.</p> <p>Odpadowy preparat odstawiany jest do uprawnionych przedsiębiorstw, celem rozładowania opakowań i likwidacji zawartości na drodze spalania.</p>

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Rozwiązania techniczne: ogólne - niezbędne do prawidłowego przewozu, magazynowania i stosowania produktów skrajnie łatwopalnych.

Osobiste wyposażenie ochronne:

Ręce:	<p>Stosować rękawice ochronne z tworzywa butylowego lub fluorowęglowego do łokcia. Zapoznać się z instrukcją użycia rękawic, czasokresu ich stosowania, itp.</p> <p>Zalecane stosowanie kremu ochronnego na nieosłonięte części ciała.</p> <p>Uwaga: podczas pracy w sąsiedztwie przedmiotów ostrokrawędziowych, może nastąpić uszkodzenie rękawic.</p>
Oczy:	<p>Okulary ochronne w szczelnej obudowie z bocznymi ochronami (oprawa z tworzywa sztucznego odpornego na działanie rozpuszczalników organicznych).</p> <p>W pobliżu stanowisk pracy zainstalować zdoiki z bieżącą wodą.</p>
Drogi oddechowe:	<p>Ochrony dróg oddechowych, w przypadku pracy w atmosferze z ponadnormatywnymi stężeniami składników preparatu - z filtrem cząsteczkowym oznaczonym kolorem białym i symbolem P2 oraz filtrem par oznaczonym kolorem brązowy i literą A2.</p>
Skóra i ciało:	<p>Antystatyczne ubrania ochronne ze zwartej tkaniny (najlepiej z włókna</p>

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 5/10

	naturalnego). Fartuchy ochronne. Zawsze używać antystatycznych kombinezonów ochronnych podczas nanoszenia produktu metodą natryskową.
--	--

Ogólne środki ochrony:

Ochrony zbiorowe:	Wydajna wentylacja na stanowiskach pracy w obiektach zamkniętych. Zdroiki w pobliżu stanowisk pracy. Wprowadzić zraszanie rozproszoną wodą, tam, gdzie występuje możliwość pojawienia się wybuchowych stężeń gazów, par lub aerozoli pochodzących z preparatu.
Higiena pracy:	Obowiązują przepisy ogólne przemysłowej higieny pracy. Nie dopuszczać do przekraczania w środowisku miejsca pracy stężeń normatywnych niebezpiecznych składników. Zanieczyszczone ubranie wymienić. Przed przerwami w pracy wymyć ręce i twarz. Po pracy wymyć powierzchnię ciała oraz oczyścić ochrony osobiste. Nie jeść, nie pić, nie palić, nie zażywać leków podczas pracy.

Obowiązujące w Polsce najwyższe dopuszczalne stężenie (mg/m³) w środowisku pracy:

Nr CAS	Składnik	NDS (mg/m ³)	NDSCh (mg/m ³)
64742-48-9	nafta	200	600
74-98-6	propan	1800	-
106-97-8	butan	1900	3000

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

DANE OGÓLNE:	
Postać fizyczna:	W warunkach normalnych aerosol
Barwa:	metaliczna
Zapach:	o charakterystycznym zapachu oleju
WAŻNE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA I ŚRODOWISKA	
Gęstość/20°C:	0,82 g/cm ³
Gęstość par:	brak danych
Prężność par:	brak danych
Zakres temperatury wrzenia:	brak danych
Temperatura zapłonu:	nie dotyczy
Temperatura samozapłonu:	nie dotyczy
Zakres tworzenia mieszanin wybuchowych z powietrzem:	brak danych
Rozpuszczalność w wodzie:	preparat nie miesza się z wodą
Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach:	preparat miesza się z wieloma rozpuszczalnikami organicznymi
Lepkość/23°C:	nie dotyczy

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność i reaktywność:	Preparat w warunkach prawidłowego przechowywania jest stabilny chemicznie.
Sytuacje, których należy unikać:	Unikać kontaktów ze źródłami ciepła, otwartymi płomieniami, silnymi czynnikami utleniającymi. Unikać na narażenie działania temperatur przekraczających 50°C.
Niebezpieczne produkty rozkładu:	W wysokich temperaturach powstają niebezpieczne produkty rozkładu, zawierające m.in. tlenek i ditlenek węgla, różne niebezpieczne gazy,

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 6/10

	czarne, gęste dymy.
Zagrożenie polimeryzacją:	nie występuje
Właściwości korozyjne:	brak

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Drogi narażenia: wdychanie, połknięcie, kontakt ze skórą, kontakt z oczami.

Informacje dotyczące toksyczności ostrej: brak dostępnych danych toksykologicznych dotyczących całości preparatu.

Działanie miejscowe:	
Wdychanie par/aerozolu:	Wdychanie par wydzielających się z produktu powoduje szereg następstw, w tym podrażnienie błony śluzowej. Powtarzające się narażenie na wdychanie par może powodować zakłócenia w funkcjonowaniu centralnego systemu nerwowego.
Kontakt ze skórą:	Część składników produktu z łatwością przenika przez skórę. Powtarzające się narażenie może powodować podrażnienie i odfuszczenie skóry oraz wystąpienie dermatitis.
Kontakt z oczami:	W wyniku kontaktu z cieczą lub parami może wystąpić podrażnienie, pieczenie, zaczerwienienie i łzawienie.
Połknięcie:	Wystąpią podrażnienia ust, błon śluzowych przewodu pokarmowego, nudności, wymioty.

Następstwa opóźnione i chroniczne:

Uczulenie:	nie dotyczy
Nowotwory:	nie dotyczy
Mutagenność:	nie dotyczy
Działanie na rozrodczość:	nie dotyczy

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność:	nie ustalono
Bioakumulacyjność:	nie ustalono
Stopień biodegradacyjności:	nie ustalono
AOX	Zgodnie z recepturą, produkt nie zawiera chlorowcowęglowodorów.
Stopień zagrożenia wód:	mały
Mobilność:	nie ustalono
Preparat zawiera octan etylu, propan i butan, które szybko odparowują z zanieczyszczonych powierzchni.	
Preparat zawiera olej mineralny, potencjalnie akumulowany biologicznie.	
Preparat nie zawiera substancji klasyfikowanych jako niebezpieczne dla środowiska.	




13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Metody unieszkodliwiania:		
Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.62 poz. 628) z późniejszymi zmianami oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz. 1206),		
Zawartość opakowania wg:		
rodzaju	16 05 04	gazy w pojemnikach zawierające substancje niebezpieczne.
Opakowania wg:		

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 7/10

rodzaju	15 01 10	opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.
Sposób likwidacji - termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie.		


14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Numer UN (ONZ) :	1950
A. Transport drogowy i kolejowy (RID/ADR)	
UN 1950 AREOZOLE (zawiera butan)	
Klasa /grupa pakowania:	2/-
Kod klasyfikacyjny:	5F
Ilości ograniczone:	LQ2
Nalepka ostrzegawcza Nr 2:	
B. Transport morski - IMDG	
IMDG-kod: (klasa/grupa pakowania)	2/-
EmS:	2-13
Zanieczyszczenie środowiska morskiego:	nie
UN 1950 AREOZOLE	
Nalepka ostrzegawcza Nr 2:	
B. Transport lotniczy	
Klasa IATA/grupa pakowania:	2.1/-
UN 1950 AREOZOLE	
Nalepka ostrzegawcza Nr 2:	

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Preparat został zaklasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z obowiązującym prawem.

Na etykietach należy umieścić następujące informacje:

Symbole ostrzegawcze na opakowaniach jednostkowych:	 F+
Napis ostrzegawczy na opakowaniach jednostkowych:	Produkt skrajnie łatwopalny.
<p>Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i nagrzaniem powyżej temperatury 50°C. Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu. Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu – nie palić w czasie rozpylania. Chronić przed dziećmi.</p>	

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 8/10

Zwroty określające rodzaj zagrożenia	
R 12	Produkt skrajnie łatwopalny.
R 66	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry
Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania	
S 2	Chronić przed dziećmi
S 23	Nie wdychać pary/rozpylonej cieczy
S 46	W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę.
S 51	Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach
S 60	Produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny
Uwaga: preparat zawiera: Butan 10-30%, Propan: 10-30%, Nafta 30-60%.	

PRZEPISY PRAWNE

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
2. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (DZ.U. Nr 11, poz. 84 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (DZ.U. Nr 171 poz. 1666 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1278/2008 (GHS) – (art. 55, zał. VI, tab. 3.2).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009r w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych. (DZ.U. Nr 53, poz. 439).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2004r w sprawie określenia wzorów oznakowania opakowań (DZ.U. Nr 94, poz. 927).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004r w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające dostęp przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 128 poz. 1348).
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004r w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (DZ.U. Nr 168, poz.1762 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (DZ.U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.
10. Ustawa z dnia 11 maja 2001r o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (DZ.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).
12. Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.
13. Ustawa z dnia 28 października 2002r o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.).
14. Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009r w sprawie wejścia w życie zmian w załączniku A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r (DZ.U. Nr 27 poz. 162).
15. Przepisy ADR – stan prawny od 1 stycznia 2009r.
16. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (DZ.U. Nr 280, poz. 2771 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r [w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych](#) (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86)
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 9/10

20. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu ośrodków toksykologicznych odpowiedzialnych za kontrolę zatruć produktami biobójczymi oraz podmiotów odpowiedzialnych za zgłaszanie zatruć (DZ.U. Nr 161, poz. 1143).
21. Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów.
22. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 907/2006 z dnia 20 czerwca 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII.
23. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 551/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania załączników V i VI do tego rozporządzenia (odstępstwo dotyczące środków powierzchniowo czynnych).

16. INNE INFORMACJE

Znaczenie zwrotów zagrożenia z punktu 2	
R 10	Produkt łatwopalny
R 12	Produkt skrajnie łatwopalny
R20	Działa szkodliwie przez drogi oddechowe
R 36/37/38	Działa drażniąco na oczy drogi oddechowe i skórę.
R51/53	Działa toksycznie na organizmy wodne, może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
R 65	Działa szkodliwie , może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
R 66	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Normy na sprzęt ochronny:

PN-EN 141:2002	Sprzęt ochrony układu oddechowego. Pochłaniacze i filtropochłaniacze, wymagania, badanie, znakowanie;
PN-EN 344:1996	Wymagania i metody badania obuwia bezpiecznego, ochronnego i zawodowego do użytku w pracy. Zmiana A1;
PN-EN 166:2002 (U)	Ochrona indywidualna oczu. Wymagania;
PN-EN 374-3:2004 (U)	Rękawice chroniące przed chemikaliami i mikroorganizmami. Wyznaczanie odporności na przenikanie chemikaliów;
PN-EN 466:1998	Odzież ochronna. Ochrona przed ciekłymi chemikaliami. Wymagania dotyczące odzieży chroniącej przed chemikaliami z połączeniami nieprzepuszczającymi cieczy (typ 3);

Powietrze na stanowiskach pracy

PN-EN 1540:2004	Powietrze na stanowiskach pracy. Terminologia
PN-EN 689:2002	Powietrze na stanowiskach pracy. Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Ocena narażenia: Zgodnie z normami polskimi dotyczącymi poszczególnych składników preparatu.

Uwaga:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacja zawarta w powyższej karcie stanowi opis wymogów bezpieczeństwa użytkowania preparatu. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do określonych celów. Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości preparatu. ▪ Produkt nie może być bez pisemnej zgody używany w żadnym innym celu aniżeli podanym w p.1 karty-charakterystyki. ▪ Karta charakterystyki jest bezpośrednio przekazywana dystrybutorowi produktu, bez zapewnień lub gwarancji co do kompletności bądź szczegółowości odnośnie do wszystkich informacji lub zaleceń w niej zawartych. ▪ Kartę wykonano w Przedsiębiorstwie EKOS S.C. 80-266 Gdańsk, al. Grunwaldzka 209, tel/fax: (0-58)305-37-46, www.ekos.gda.pl e-mail: ekos@ekos.gda.pl. na podstawie informacji i konsultacji uzyskanych od Zamawiającego oraz materiałów z własnej bazy danych ▪ Informacje zawarte w niniejszej karcie-charakterystyce są zgodne z aktualnym stanem naszej wiedzy i spełniają warunki prawa krajowego oraz Unii Europejskiej. ▪ Informacje zawarte w niniejszej karcie-charakterystyce nie są gwarancją parametrów technicznych czy przydatności do

NORDEN Sp. z o.o. KRAKÓW	KARTA CHARAKTERYSTYKI Na podstawie Rozp. REACH (WE) nr 1907/2006; Art. 31; załącznik II	
PREPARAT FRS		
Data wydania: 08.08.2004	Data aktualizacji: 24.XI.2009	Strona/stron 10/10

określonych zastosowań.

Dokonano przeglądu wszystkich działów Karty Charakterystyki zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Punkty w których dokonano zmiany: 15 otrzymał brzmienie zgodne z obowiązującymi przepisami.

Powyższe wydanie zastępuje poprzednie.

* * * * *